

Stockholms stads fastighetsnämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Fastighetsnämnden.

*Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder första och tredje
helgfria tisdagen i varje månad kl. 16.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 18 nov. 1918 att uppdraga stadens samlade fastighetsförvaltning åt *Stockholms stads fastighetsnämnd*. Nämnden började sin verksamhet den 1 jan. 1919, varvid den övertog lantegendomsnämndens förutvarande verksamhet, varjämte det överflyttades de under drätselnämnden fört hörande organen för stadens fastighetsförvaltning samt den av dåv. bostadskommittén utövade verksamheten till bostadsbristens lindrande m. m. Fr. o. m. den 1 april 1920 överfördes ytterligare till fastighetsnämnden byggnadskontorets arkitekturavdelning i samband med att nämndens uppgift vidgades till att omfatta även husbyggnader för stadens räkning.

Fastighetsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av alla Stockholms stad tillhöriga fasta egendomar, vilka icke enligt stadsfullmäktiges beslut eller eljest gällande bestämmelser stå under förvaltning av annan kommunal myndighet, att handlägga frågor rörande förvärf av fastigheter och rörande husbyggnader för stadens räkning samt att omhändervarstadens verksamhet i bostadsärenden. I samband med genomförd ändring i vissa delar av byggnadsstadgan har vidare fr. o. m. den 1 juli 1936 till fastighetsnämnden överflyttats den byggnadsnämnden tidigare åvilande uppgiften att beräkna storleken av den ersättning tomtägare har att gälla för gatumark och att pröva erbjuden säkerhet för ersättning i sådant hänseende och för gatas iordningställande. Med avseende å förvaltningen av stadens fastigheter tillkommer det nämnden särskilt att tillhandahålla övriga kommunala myndigheter erforderliga lokaler och fastigheter, att, i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut, avyttra eller på viss tid upplåta fast egendom ävensom eljest uppgöra förslag till försäljning eller upplåtelse och underställa

desamma stadsfullmäktige¹⁾, att efter erforderlig utredning uppgöra förslag till fastigheters användning samt därvid tillse, att tillgång på mark beredes såväl för stadens eget behov som för industri- och bostadsändamål, ävensom att åtgärder i god tid vidtagas för stadsplanens utvidgning och kommunikationernas utveckling med hänsyn härtill, att tillse, att odlingsbar mark med hänsyn tagen till det ändamål, för vilket marken är avsedd, väl utnyttjas, samt att nödiga åtgärder vidtagas till naturens skyddande, att handlägga frågor rörande friköp av å ofri och å stadens grund belägen fastighet samt att debitera, uppbära och i föreskriven ordning redovisa de inkomster, vilka inflyta av de under nämndens förvaltning stående fastigheterna. I fråga om förvärf av fastigheter för stadens räkning har nämnden till åliggande att med uppmärksamhet följa stadens behov av jord för kommunala ändamål samt till inköp föreslå, vad i sådant avseende finnes gagneligt, att, när fastighet hembjudes åt staden, företaga den utredning, som kan finnas påkallad, samt att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förberedande avtal om förvärf av fastighet för stadens räkning¹⁾, så ock att, efter stadsfullmäktiges medgivande, avsluta sådant avtal. I fråga om stadens husbyggnader ankommer å nämnden att utarbeta och framlägga förslag till sådana nybyggnader, som erfordras för fullgörande av nämndens övriga uppgifter, att verkställa stadsfullmäktiges i sådant avseende fattade beslut, såframt icke verkställighet därav uppdragits åt annan stadsmyndighet, samt att lämna stadens övriga myndigheter det biträde i hithörande frågor, varom nämnden av dem anmodas. Vid omhändervarandet av stadens verksamhet i bostadsärenden tillkommer det nämnden att hava sin uppmärksamhet riktad på att från kommunens sida vidtagas alla de åtgärder för beredande av erforderlig tillgång på sunda och billiga bostäder, vilka kunna anses falla inom kommunens befogenhetsområde, och för stadsfullmäktige eller andra vederbörliga myndigheter framlägga de förslag och i övrigt vidtagna de åtgärder, som

¹⁾ Enligt av stadsfullmäktige den 15 nov. 1920 lämnat bemyndigande äger fastighetsnämnden att för genomförande av reglering av fastighets gränser förvärva eller avhända staden vissa mindre markområden utan att underställa resp. ärenden stadsfullmäktiges prövning.

i sådant avseende kunna anses av omständigheterna påkallade, att verkställa stadsfullmäktiges i sådant avseende fattade beslut, såframt verkställighet därav icke uppdragits åt annan stadsmyndighet, att på stadgade villkor bevilja lån för byggnadsändamål av medel, som må hava härför anvisats av stadsfullmäktige, ävensom utöva föreskriven kontroll över användningen av utlånade belopp, samt att, där stadsfullmäktige ej annorledes bestämma, själv eller genom utsedda ombud hava den befattning med bostads-ärenden, som enligt allmän lag kan åligga kommunal myndighet.

Stadsfullmäktige hava den 16 nov. 1936 med stöd av 52 § stadsplanelagen antagit gatukostnadsbestämmelser för Bromma, Brännkyrka och Enschede församlingar samt den söder och öster om Hammarbyleden belägna delen av Sofia församling, vilka bestämmelser med vissa ändringar fastställt av k. m:t den 31 mars 1938. Bestämmelserna reglera skyldigheten för ägare av tomt inom ovannämnda områden att bidraga till kostnaden för anläggning av gata och avloppsledning. Utråknandet av dessa bidrag ävensom tillämpningen av bestämmelserna i övrigt åvilar fastighetsnämnden.

Fastighetsnämnden är även förmedlingsorgan för vissa statliga bostadslån. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 jan. 1936 är fastighetsnämnden förmedlingsorgan för lån och bidrag av statsmedel till beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kung. den 4 sept. 1935, enligt beslut den 21 febr. 1938 för statliga ombyggnadslån, enligt k. kung. den 29 maj 1936 om lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadsliknande samhällen, enligt beslut den 31 okt. 1938 för statliga lån och bidrag för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kung. den 27 maj 1938 och enligt beslut den 17 juni 1940 för tertiärlån för viss bostadsbyggnadsverksamhet.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utses årligen inom sig en vice ordförande.

Nämndens verkställande organ utgöres av fastighetskontoret, vars chef är fastighetsdirektören. I förekommande fall äger nämnden anlitade biträde av stadskansliets juridiska avdelning och annan vederbörande stadsmyndighet. Vid nämndens sammanträden äger fastighetsdirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Även vederbörande avdelningschefer i fastighetskontoret äga enligt nämndens beslut rätt och skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden.

Författningar. K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemed-

lade, barnrika familjer, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 884 och SvF 1941: nr 628). K. kung. 29 maj 1936 (SvF 1936: nr 215) om lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadsliknande samhällen, ändr. genom k. kung. 27 maj 1938 (SvF 1938: nr 219). K. kung. 27 maj 1938 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 990 och SvF 1941: nr 629). K. kung. 28 juni 1941 (SvF 1941: nr 636) om tertiärlån för viss bostadsbyggnadsverksamhet. K. kung. 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem (se Kfh 1941: sid. 1082). Instruktion för Stockholms stads fastighetsnämnd, fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 29 maj 1925, 1 aug. 1930 och 12 juni 1936.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 29,055,516 kr., kapitalbudgeten 11,925,000 kr. (därav att täckas med lånemedel 11,605,000 kr.; dessutom inom linjen förda, år 1941 beviljade lånemedelsanslag 1,246,838 kr.); inkomster: driftbudgeten 24,048,510 kr., kapitalbudgeten 320,000 kr.

Fastighetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Trönberg, P., f. d. överlärare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Ahlén, Anders E.**, civilingenjör, stadskollegiets vice ordf.

***Anderson, Carl Albert**, direktör, stadsfullm.

***Ekman, F.**, ombudsman.

Hydén, T. G. O., civilingenjör.

Johannesson, E. G. V., försäljare, stadsfullm.

Suppleanter. 1)

Wibom, T. H., kapten.

***Hegert, O. A.**, byggnadsingenjör.

***Henriksson, T. H.**, sekreterare, stadsfullm.

***Månsson, O. P.**, instruktör, stadsfullm.

Braathen, Mix A., fru, kontorschef.

Aronson, S. A., redaktör.

Fastighetssekreterare.

Ljungdahl, L. O.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de, enligt nämndens beslut, i första hand skola vara; hr Månsson är därjämte ersättare för ordföranden.

FsN

Fastighetsnämndens delegerade.

Nämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt fastighetsdirektören att handhava särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälans vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet härmed har nämnden beslutat tillsätta nedanstående särskilda delegationer ävensom uppdraga åt ordföranden att vara medlem av samtliga av nämnden nu eller framdeles tillsatta delegationer.

Hyresdelegerade

(för handläggning av hyresärenden).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Henriksson, T. H.; Trönberg, P.**
Suppleanter: **Hydén, T. G. O.; Månsson, O. P.**

Husbyggnadsdelegerade

(för handläggning av husbyggnadsärenden samt frågor rörande bostadslån och dylikt).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Ekman, F.; Hegert, O. A.; Hydén, T. G. O.; Johannesson, E. G. V.**
Suppleanter: **Ahlén, Anders E.; Anderson, Carl Albert.**

Fastighetsdelegerade

(för handläggning av ärenden angående gatumarkersättningar, tomtregleringar samt dispositionen av tomtträttsmark m. m.).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Månsson, O. P.; Trönberg, P.**
Suppleanter: **Aronson, S. A.; Hydén, T. G. O.**

Tjänstedelegerade

(för beredande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Ahlén, Anders E.; Anderson, Carl Albert; Ekman, F.; Hydén, T. G. O.**

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av fastighetsnämndens, byggnadsnämndens och stadsplanenämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Lagergren, D. G., förbundskassör, ordf.

Larsén, J. A., byggnadsverkmästare.

Suppleanter:

Carlsson, R. R., handelsarbetare.

Lindgren, G. A., kapten.

Fastighetsnämndens kansli.

Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Kansliet förestås av fastighetssekreteraren, vilken tillika närmast under fastighetsdirektören är chef för fastighetskontorets expedition (se nedan). Fastighetssekreteraren åligger bl. a. att föra protokoll vid nämndens och dess delegationers sammanträden samt att uppsätta beslutade skrivelser och utlåtanden m. m.

Fastighetssekreterare (23).

Ljungdahl, L. O.

Notarie (19).

Fredriksson, H. F.

En kontorsskrivare (9), ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Fastighetskontoret.

Adresser och telefoner: se nedan; expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Fastighetskontoret är fastighetsnämndens verkställande organ; såsom sådant har kontoret till åliggande att närmast under nämnden handhava den stadens fastighetsförvaltning m. m., som tillkommer nämnden, ävensom efter anmodan lämna annan stadsmyndighet nödigt biträde i alla till kontorets arbetsområde hörande frågor.

Fastighetskontorets chef är fastighetsdirektören, vilken bl. a. åligger att bereda och för fastighetsnämnden föredraga de ärenden, som tillhöra dess avgörande. Kontorets verksamhet är f. n. fördelad på åtta avdelningar: expeditionen, kamerala avdelningen, gatureglerings-, lantegendoms-, husbyggnads- och hyresavdelningarna samt småstugebyrån och förstadsbyrån (jfr nedan). Härtill komma vissa tjänstemän, som huvudsakligen syssla med utredningsarbete.

Fastighetsdirektör (E).

Dahlberg, L. A. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1944), stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset»; mottagnings-
ningstid: 11—12.

Direktörsassistent (26).

Vakant.

E. o. intendent (XXV).

Vakant.

Extra intendent

(avlönning motsvarande e. o. XXV lönegr.) med uppgift att bereda ärenden ang. industri och hantverk.

Grauers, Å. A.

Byråingenjör (22).

Vakant, *tf.* Danielsson, H. J.

E. o. notarie (XIX).

Åkerberg, B., tjl. (se sid. 101).

E. o. underingenjör (XVII).

Cronstrand, P. G.

En *expeditionsvakt* (6).

Fastighetskontorets expedition.

Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset».

Expeditionen, vars chef är fastighetssekreteraren (se ovan), skall ombesörja diarieföring och registrering av till fastighetsnämndens och fastighetskontorets handläggning hörande ärenden, expediering av utlåtanden, skrivelser m. m., uppsätta föredragningslistor till nämndens sammanträden samt verkställa upphandling av erforderliga kontorsförnödenheter. Förste kammarskrivaren åligger därjämte att föra fastighetsnämndens arkivliggare och övervaka efterlevnaden av för fastighetsförvaltningen antagna arkivbestämmelser.

Förste kammarskrivare (17).

Ahlgren, I. V., tjl. (se sid. 169), *tf.* Personne, N. E., tjl. (se sid. 244).

En *kontorsskrivare* (9), en *kontorist* (8), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *kontorsbiträde* (5), en *automobilförare* (7), en *expeditionsvakt* (6), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (2,580 kr.).

Kamerala avdelningen.

Regeringsgatan 10, C.; t. 23 46 80 (växel).

Kamerala avdelningen, vars chef är kamreraren, skall handhava kontorets penningförvaltning samt ansvara för utanordningsgöromål med därtill hörande anslagskontroll och granskning, handhava i viss omfattning bokförings- och räkenskapsgöromål, handlägga ärenden rörande stadens låne- och subventionsverksamhet för främmande av bostadsproduktionen, ärenden rörande taxeringar och skatter för fastigheterna samt handhava brandförsäkringsverksamheten rörande stadens myndigheter tillhörande egendom.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lindqvist, F. P.; t. 21 31 80; mottagningstid: 10—12.

Kamversassistent (19).

Israelsson, L. A.

Förste kammarskrivare (17).

Skålbjerg, N. S., tjl. (se sid. 159), *tf.* Lundberg, N. E.

Kammarskrivare (15).

Lundberg, N. E., tjl. (se ovan), *tf.* Rydmark, A. O.; Axelsson, J. V.

E. o. amanuenser (XIII).

Personne, N. E., tjl. (se ovan), *tf.* Sturæus, N. S. S.; Rydmark, A. O., tjl. (se ovan), *tf.* Boberg, A. O. H.

Amanuens (4,020 kr.).

Boberg, A. O. H., tjl. (se ovan), *tf.* Nylén, O. W.

Förste kontorsskrivare (11).

Fornander, Ellen M. J.

En *kontorsskrivare* (7) (nuv. inneh. kvarstår i lönegrupp 7 enl. 1921 års lönestat), två *första kontorsbiträden* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), en *e. o. expeditiönsvakt* (VI), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (2,340 kr.).

Gaturegleringsavdelningen.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset».

Gaturegleringsavdelningen har till uppgift att handhava ärenden angående genomförande av fastställd stadsplan och lämplig tomtindelnings inom fastställda kvarter, inköp och friköp av för dylika regleringar eller eljest för stadsplans lämpliga genomförande erforderliga fastigheter, försäljningar av stadens egna stadsplanerreglerade tomter, ekonomiska underhandlingar och uppgörande av avtal angående stadsplans fastställande och genomförande å enskilda markområden, gatumarksansättningsärenden samt mätningar, utstakningar och arealberäkningar för övriga avdelningars behov.

Avdelningens chef är intendenten, vilken förutom handläggningen av ovan nämnda ärenden åligger att uppgöra förberedande förslag till stadsplaneändringar för stadens fastigheter i syfte att därigenom åstadkomma ett mera ekonomiskt eller lämpligare utnyttjande av desamma samt att förteckna och bevaka stadens servitutsrättigheter.

Intendent (1 kl.) (25).

Berg, J. G.; mottagningstid: 10—12.

Byråingenjör (22).

Virgin, C. Å. A., tjl. (se sid. 179), *tf.* Lundwall, N. B.

E. o. byråarkitekt (XXII).

Laurelius, G. E.

FSN

Ingenjör (20).

Lundwall, N. B., tjl. (se ovan), *tf. Hedtjärn*, Å. G.

Biträdande ingenjör (18).

Harding, C. H.

Extra ingenjör (4,320 kr.).

Nelson, B. E.

Förste kammarskrivare (17).

Wallenberg, H. V.

Kontorist (8).

Söderdahl, G. I. S.

Ett *första kontorsbiträde* (7), tre *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra kontorsbud* (1,740 kr.).

Förstadsbyrån.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Förstadsbyrån, vars chef är byråingenjören, handlägger inom det yttre stadsområdet — huvudsakligen Bromma, Enschede och Brännkyrka församlingar — sådana arbetsuppgifter, som beträffande den inre staden ankomma på gatur regleringsavdelningen, eller köp och försäljning av mark för regleringsändamål samt ekonomiska underhandlingar jämte uppgörande av avtal med enskilda markägare angående stadsplans fastställande och genomförande.

Förstadsbyrån har även att handlägga frågor rörande tillämpningen av gatukostnadsbestämmelserna för Bromma, Brännkyrka och Enschede församlingar samt den söder och öster om Hammarbyleden belägna delen av Sofia församling (se sid. 155).

Byråingenjör (22).

Alván, D. M.

E. o. underingenjör (XVII).

Vakant, *tf. Kihlberg*, B. A. D.

E. o. amanuens (XIII).

Sörme, K. F. N.

Ett *kontorsbiträde* (5), en *extra amanuens* (4,020 kr.), ett *extra ritbiträde* (2,880 kr.), ett *extra expeditiönsvaksbiträde* (1,980 kr.).

Lantegendomsavdelningen.

Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdstäder».

Lantegendomsavdelningen har till uppgift att utarbete förberedande planer för icke stadsplanelagda markområdens utnyttjande för olika ändamål samt förslag till dessa områdens förseende med nödiga kommunikationer ävensom till utvidgning

av exploateringsområdena, att handhava ärenden angående tomtträttsupplätelser för bostadsändamål samt att uppgöra arrendekartor och utföra mätningar, utstakningar och arealberäkningar för kontorets eller andra myndigheters behov. — Å avdelningen handläggas i överensstämmelse härmed flertalet av de förvaltningsuppgifter, som hava avseende å de genom stadens försorg anlagda bostadsområdena i Enschede, Brännkyrka och Bromma (»Stockholms stads trädgårdstäder»).

Avdelningens chef är intendenten.

Den närmare tillsynen och skötseln av skogsmarkerna å de under nämndens förvaltning stående jordbruksegendomarna handhaves av en jägmästare med biträde av två skogvaktare. Samma jägmästare handhar även tillsynen och skötseln av de under vattenledningsverkets m. fl. myndigheters förvaltning stående skogarna (jfr sid. 214).

Trädgårdskonsulenterna lämna anvisningar rörande tomternas ordnande och inhägnad mot allmän plats och gata samt råd beträffande tomternas ordnande i övrigt. Biträde lämnas kostnadsfritt utom i de fall, då ritningar och anläggningsplaner påfordras, då en avgift av högst 30 kr. uttages. Nämnda tjänstemän verkställa även sådan värdering av trädgårdsanläggningar, som föreskrives i de av stadsfullmäktige i dec. 1927 beslutade, nya tomtträttsbestämmelserna.

Intendent (1 kl.) (25).

Ljungherger, A. T.

Byråingenjör (22).

Tengvall, I. A.

Ingenjör (20).

Petterson, B. J. Hj.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Holst, Ch. A.; Björkman, C. T. T.

E. o. underingenjörer (XVII).

Alván, E. A.; Alm, B. Y.

Förste kammarskrivare (17).

Widholm, N. H.

E. o. stadsjägmästare (XXII).

Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 13—16.

En *skogvaktare* (9), en *e. o. skogvaktare* (IX).

E. o. trädgårdskonsulenter (XV).

Linde, S. H.; Holm, S. H.; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 9—11.

En *kontorsskrivare* (9), tre *ritbiträden* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), en *expeditiönsvakt* (6).

Koloniträdgårdsexpeditionen.

Vasagatan 4, 5 tr., C.; t. »stadens trädgårdsstäder»; expeditionstid: 10—15.

Sedan föreningen Koloniträdgårdar i Stockholm genom av stadsfullmäktige den 21 februari 1921 godkänt avtal å fastighetsnämnden överlåtit den av föreningen bedrivna koloniträdgårdssverksamheten och fastighetskontoret sålunda kommit att handhava alla direkta upplåtelser för koloniträdgårdsändamål, har för den närmaste handläggningen av koloniträdgårdsärenden inom kontoret upprättats en koloniträdgårdsexpedition. (Jfr även koloniträdgårdsrådet sid. 165.)

Föreståndare.

Vakant, *tf. Nisbeth, C. W. C:son*, agronom (se sid. 164); träffas säkrast onsdagar och lördagar 9—12.

E. o. trädgårdskonsulent (XV).

Larsson, B.

E. o. byggnadskontrollant (XV).

Edström, K. G.; träffas säkrast vardagar 9—11.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Nordlindh, f. Ljungman, Jenny E.

Småstugebyrån.

Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder».

I stadens trädgårdsstäder i Bromma, Enske de och Brännkyrka uppföras fr. o. m. år 1927 med stadens medverkan s. k. småstugor, som äro fullt moderna egnahem av mindre typer.

Vid 1941 års slut hade staden medverkat till uppförande av 3,862 sådana stugor.

Stugorna byggas av de blivande ägarne själva under stadens ledning. Staden tillhandahåller allt för bygget erforderligt material, som i största möjliga utsträckning är standardiserat och förarbetat. Genom småstugebyggarnas egen arbetsinsats och genom standardiseringen och därav möjliggjorda förmånliga materialinköp i stor skala under stadens förmedling nedbringas kostnaderna för stugorna på sådant sätt, att även mindre bemedlade bliva i tillfälle att skaffa sig egna hem (jfr även sid. 165). Fr. o. m. år 1939 medverkar staden även till uppförandet av något större och i fråga om inredningen mera påkostade egnahem (tjänstemannavillor). Dessa uppföras av byggmästare och med användande av standardiserat materiel, som anskaffas genom stadens förmedling. Den blivande ägarens insats, som erlägges kontant, uppgår till 10 % av byggnadskostnaden. Handläggningen av ärenden, som

sammanhånga med uppförandet av småstugor och tjänstemannavillor, sker inom fastighetskontoret å en särskild avdelning, småstugebyrån, som förutom den egentliga nybyggnadsverksamheten även handlägger till kontoret hänskjutna ärenden rörande tidigare uppförda småstugor och villor. Byrån handhar dessutom förvaltningen och försäljningen av stadens exekutivt förvärfvade fastigheter och tomtträtter av egnahemskaraktär. För småstugeägarnas räkning utför byrån uppdrag av kurators- och intressekontorsliknande art samt ombesörjer teckning och förnyelse av brandförsäkringar m. m.

Under byrån sorterar slutligen en reproduktions- och kopieringsanstalt.

Arbetschef

(avlöning som i lönegrad XXIV).

Edler, C. F.; t. 20 45 46.

Ingenjör och arbetschefsassistent
(6,960 kr.).

Påhlman, N. Å.

Kamrerare

(avlöning som i lönegrad XIX).

Skålberg, N. S.

Ingenjör

(avlöning som i lönegrad XVIII).

Dolk, E. A.

Underingenjör

(avlöning som i lönegrad XVII).

Gradelius, K. A.

Underingenjör (6,360 kr.).

Moberg, K. J.

Kammarsskrivare

(avlöning som i lönegrad XV).

Olsson, K. J.; Carlsson, T. E. G.

Förrådsverkmästare

(avlöning som i lönegrad XIV).

Carlsson, V. E.; Engström, P. B. E.

En *instruktör* (avlöning som i lönegrad XIV), en *instruktör* (4,512 kr.), en *förrådsverkmästare* (4,740 kr.), en *biträdande instruktör* (3,960 kr.), en *verkmästare* (4,320 kr.), sex *kontorsassistenter* (4,020—3,120 kr.), en *förste kontorist* (4,500 kr.), tre *förrådsskrivare* (3,360 kr.), ett *första kontorsbiträde* (avlöning som i lönegrad VII), ett *ritbiträde* (2,640 kr.), ett *kontorsbiträde* (2,220 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (2,340 kr.), ett *förrådsbiträde* (1,740 kr.).

FsN

Reproduktionsanstalten.

En *första expeditiönsvakt* (avlöning som i lönegrad VIII), tre *kopieringsbiträden* (1,740—1,200 kr.). Dessutom tillfälligt anställd personal.

Husbyggnadsavdelningen.

Munkbron 1, St.; t. »stadens husbyggnader».

Husbyggnadsavdelningen handlägger till fastighetsnämndens förvaltning hörande byggnadsfrågor samt utför på anmodan motsvarande uppdrag åt stadens övriga myndigheter. Organisationsmässigt är avdelningen uppdelad i fyra byråer. Arkitektbyrån uppgör ritningar till ny- och ombyggnader m. m. samt lämnar i övrigt arkitektbiträde och råd vid förefallande behov. Nybyggnadsbyrån handlägger frågor om ny- och ombyggnader och utövar ledningen vid deras utförande, uppgör arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar, verkställer utredningar av tekniskt-ekonomisk natur samt utför värderingar av och utövar viss uppsikt över enskilda byggnadsföretag, som åtnjuta ekonomiskt stöd från kommunen. Underhållsbyrån verkställer underhålls- och ändringsarbeten. Under denna byrå sorterar jämväl en snickeriverkstad, huvudsakligen avsedd för utförande av inrednings-snickerier. Egnahemsbyrån har sin verksamhet uteslutande förlagd till tomträtts- och arrendemark inom stadens ytterområden samt har till uppgift dels att granska inlämnade ritningar och dels att åt enskilda på beställning uppgöra ritningar till byggnader å dessa områden. Dessutom skall byrån vara allmänheten behjälplig med ingivande av byggnadsärenden till vederbörande myndigheter samt på platsen följa byggnadernas uppförande i enlighet med fastställda ritningar, bestämma färgbehandling av byggnadernas yttre m. m.

Chefsarkitekt (26).

Melin, C. O. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1942); t. 11 04 50 och »stadens husbyggnader».

Chefens assistent.

Hartwig, M., ingenjör (20).

E. o. byggmästare (XX).

Olsson, O.

Förste expeditiönsvakt (8).

Lundström, A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), två *extra expeditiönsbiträden* (1,740 kr.).

Arkitektbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Föreståndare.

Chefsarkitekten (se ovan).

Byråingenjör (22).

Smith, A. O., för elektriska sektionen.

Arkitekter eller ingenjörer (20).

Karlsson, N.; Bergsten, A. H. K.; Wikert, E., för byggnadskonstruktioner; en vakant, arkitekt; en vakant, ingenjör, för gas-, vatten- och avloppsledningar.

E. o. ingenjör (XX).

Siljestrand, K.-A.

E. o. biträdande arkitekter (XVIII).

Arlon, E.; Pettersson, C. V.

Underingenjör (17).

Rahmqvist, C.-F.

Ritare (14).

Hedberg, Hj.

Extra arkitekter (6,960—5,760 kr.).

Brandel, G. J. G.; Eide, E. H.; Müller, I. H.

En *e. o. ritare* (XI), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.).

Nybyggnadsbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Byggnadsintendent (23).

Öhman, G. A.; tel. även 11 83 81.

Byggnadsingenjör (19).

Sahlin, E.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Ekström, E. G. D.; Carlsson, C. E. F.

Extra nybyggnadskontrollanter

(6,360—5,760 kr.).

Lidell, S. H.; Nilsson, N. E. H.

Två *extra ingenjörer* (5,760—4,800 kr.).

Underhållsbyrån.

Adress: se ovan; t. »stadens husbyggnader», till expeditionen dessutom 11 16 24.

Byggnadsintendent (23).

Julin, H.; tel. även 11 16 24.

Ingenjör (20).

Westerlund, D.

Byggnadsingenjörer (19).

(Distriktsingenjörer.)

Mottagningstider: tisdagar och fredagar 9—10.

Norgren, O. (distr. I: Kungsholmen och Norrmalm)¹
Årfelt, L.-G. (distr. II: Östermalm och Södermalm väster om Götgatan, Brännkyrka församling och Staden Mellan Broarna); **Danielson**, G. I. (distr. III: Södermalm öster om Götgatan samt Enskede och Bromma församlingar).

(Kostnadsberäknare.)

Liljeberg, S. E. G.

Underingenjörer (17).

Johännson, K. A. S.; Hedqvist, A. S.

Extra ingenjörer (5,160 kr.).

Östin, V.; Barkdal, G. A. E.; Söderlind, O. A.

Kontrollanter (15)

(för specialarbeten.)

Börjesson, B. O., **Eriksson**, O. F. (för målningsarbeten); **Nordmark**, H. F. I., **Sandstedt**, C. I. (för plåtslageriarbeten); **Lundvik**, L. J., **Hagström**, C. J. D. (för rörledningsarbeten); **Modin**, J. G. (för markundersökningar); **Westerlund**, J. (för diverse material).

E. o. kontrollant (XV).

Johannesson, H. N.

Extra biträdande kontrollanter

(4,824 kr.).

Hallberg, K. G. E. (för rörledningsarbeten);
Ohlson, K. A. (för plåtslageriarbeten).

E. o. bokhållare (XIV).

Gustafson, G. W.; Magnuson, J. A.

Förste kontorsskrivare (11).

Appelberg, f. Nilsson, I. K. V. (Stina), räkenskapsförare.

Fyra första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), sex verkmästare (1 kl.) (15), två verkmästare (2 kl.) (14), två verkmästare (3 kl.) (12); två e. o. målerimätare (XII), tre e. o. verkmästare (3 kl.) (XII) (därav en vakant), en e. o. räkningskontrollant (XI), en e. o. förste kontorist (X), en extra biträdande kontrollant (3,540 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,760 kr.), ett extra målerimätarbiträde (2,340 kr.) samt 238 arbetare (vid 1942 års början).

Egnahemsbyrån.

Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdstätäder».

Byråarkitekt (22).

Engström, P. E.; mottagningstid: vardagar (utom lördagar) 14—15.

Biträdande ingenjör (18).

Jarl, E. W.

E. o. underingenjörer (XVII).

Ekeman, C. L.; Rasmusson, A. E. G.

En e. o. ritare (XIV), en e. o. ritare (XI).

Hysesavdelningen.

Regeringsgatan 8—10, C.; t. 23 46 80 (växel); expeditionstid: 9—14,30.

De närmaste förvaltningsgöromålen beträffande stadens fastigheter tillkommer fastighetskontorets hyresavdelning.

Hyresavdelningen, vars chef är intendenten, har till uppgift att handhåva samtliga hyres- och arrendaupplåtelse ävensom debitering och indrivning av hyror, arrenden och avgälder samt att utöva tillsyn över samtliga under fastighetsnämndens förvaltning stående fastigheter.¹ Hyresavdelningen har även att mottaga och pröva ansökningar till erhållande av bostad i de av staden subventionerade bostadshusen samt att anvisa hyresgäster till nämnda bostadshus.

Intendenten åligger bl. a. att upprätta förslag till uthyrning eller annan användning av stadens fastigheter, att enligt bemyndigande å stadens vägnar underteckna hyres- och arrendekontrakt, att låta föra särskilt register (hyresregister) över stadens fastigheter, lägenheter och hyresgäster, att hava närmaste värdens om samtliga hyres-, arrende- och tomträttskontrakt med därtill hörande handlingar, att övervaka uppbörden av hyres- och arrendavgifter, att deltaga i de årliga besiktningarna å stadens fastigheter, att i samråd med husbyggnadsavdelningen upprätta förslag till reparationer o. d., att vid fråga om inköp av fastighet verkställa besiktning å densamma och avgiva yttrande över hyresbelopp o. d. samt att tjänstgöra som nämndens ombud vid laga syn å jordbruksegendommarna. — Vice värdarna åligger att utöva

¹ Vissa av stadens fastigheter förvaltas av andra kommunala myndigheter än fastighetsnämnden (drätsel-nämnden, sjukhusdirektionen, gatunämnden, kyrkogårdsnämnden, hälsovårdsnämnden, industriverksstyrelsen, hamnstyrelsen, slakthus- och saluballsstyrelsen, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, direktionen över Eastmaninstitutet, folkskoleledningen, lärings- och yrkesskolstyrelsen, idrotts- och friluftstyrelsen samt biblioteksnämnden).

FSN

tillsyn över fastigheterna inom resp. vice-värdsdistrikt samt för detta ändamål ofta besöka dem, att indriva förfallna hyres- och arrendeavgifter ävensom i öfrigt tillse att hyresgästerna fullgöra sina skyldigheter, att till intendenten avgiva förslag till uthyrning av lediga lägenheter och tomter samt till behövliga reparationsåtgärder; då bristfälligheter uppstå, vilka kräva skyndsamt åtgärd, äger vice värd direkt påkalla hjälp av husbyggnadsavdelningen eller vederbörlig entreprenör. — Agronomen åligger att utöva tillsyn över de under nämndens förvaltning stående jordbruksegendomarna, att efterse dessas rationella skötsel samt vidtaga lämpliga åtgärder för erforderligt naturskydd, att övervaka att arrendatorerna fullgöra sina skyldigheter, att till intendenten framställa förslag till åtgärder för ett rationellt utnyttjande av egendomarna, därvid särskilt tillses, att all odlingsbar mark utnyttjas, samt att biträda vid besiktningar och syner å egendomarna. Agronomen har jämväl att utöva insende över jordbruket å de under industriverksstyrelsens förvaltning stående lantegendomarna, mot ersättning, som gottgöres av styrelsen.

Intendent (1 kl.) (25).

Sellberg, M.; träffas säkrast 10—11.

Notarie (19).

Ljungsäter, E. H.

Expeditionen.

Inspektör (1 kl.) (19).

Brobeck, E. U.; träffas säkrast 10—12.

Förste kammarsskrivare (17).

Haglund, I. E.

Kammarsskrivare (15).

Kollberg, A. O.

Kontorsassistent (13).

Sewerin, N. O. G.

Extra kontorsassistenter (4,500—4,020 kr.).

Starck, E. A.; Ringheim, E. O. F.

Förste kontorsskrivare (11).

Anderson, f. Westerlund, Ebba M. Z.

En kontorist (8), ett första kontorsbiträde (7), två kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en extra telefonist (2,160 kr.), två expeditiönsvakter (6), ett extra expeditiönsvaksbiträde (1,980 kr.).

Stadens fastigheter inom vice-värdsdistrikten.

Inspektör (1 kl.) (19).

Brobeck, E. U. (se ovan).

E. o. vice värdar (XVI).

(De angivna mottagningstiderna avse ej dag före helgdag och lördagskvällar, då mottagningarna äro inställda.)

Distrikt I, omfattande Kungsholms församling, S:t Görans församling öster om S:t Eriksgatan jämte Stadshagen samt Klara församling väster om Vasagatan.

Jansson, G. G.; mottagning: Ulriksborg, Stadshagen, K., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 18—20; Inejalsgatan 8, K., första och andra helgfria dagen i varje månad 13—15; t. 50 42 37.

Distrikt II, omfattande Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar samt Johannes och Engelbrekts församlingar norr om Odengatan.

Schold, E. G., tjf. (se sid. 164), tf. Ohlsson, E. H.; mottagning: Västeråsgratan 11, 1 tr., Va., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 33 18 74.

Distrikt III, omfattande Engelbrekts församling väster om Sturegatan—Sturevägen och söder om Odengatan samt Johannes församling söder om Odengatan.

Karlsson, J. H.; mottagning: Jägmästargatan 16, n. b., Hjorthagen, tisdagar och torsdagar 9—10, fredagar 18—19, första helgfria tisdag och fredag i varje månad 9—11 och 17—19; Biblioteksgatan 32, n. b., Ö., onsdagar 18—19, lördagar 9—10, första helgfria onsdag i varje månad 9—11 och 17—19; t. 60 41 55.

Distrikt IV, omfattande Klara församling inom grönslinjen Tunnelgatan—Vasagatan—Vattugatan—Malmskillnadsgatan.

Ljungberg, I.; mottagning: Mäster Samuelsgatan 43, 1 tr., C., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 20 02 02.

Distrikt V, omfattande Klara församling söder om Vattugatan, Jakobs, Nikolai, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt Engelbrekts församling öster om Sturegatan—Sturevägen.

Rydberg, F. O.; mottagning: Lilla Nygatan 12, 1 tr., St., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 20 01 31.

Distrikt VI, omfattande Katarina församling öster om Götgatan, Maria Magdalena församling öster om Timmermansgatan och söder om S:t Paulsgatan.

Hjelmberg, A.; mottagning: Tjörhovsgatan 11, t. h. på gården, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 40 04 15.

Distrikt VII, omfattande Sofia församling öster om Renstiernas Gata—Katarina Bangata.

Thorell, H. F. T.; mottagning: Malmgårdsvägen 55, *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 43 42 43.

Distrikt VIII, omfattande delar av Katarina, Maria Magdalena och Högalids församlingar.

Bäckman, G. O.; mottagning: Skånegatan 2, *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 41 13 92.

Distrikt IX, omfattande Maria Magdalena församling norr om S:t Paulsgatan—Timmermansgatan—Hornsgatan samt Högalids församling norr om Hornsgatan—Ringvägen.

Jonsson, E. A.; mottagning: Hornsgatan 8, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 41 68 90.

Distrikt X, omfattande Högalids församling väster om Ringvägen—Hornsgatan—Torkel Knutsonsgatan—Krukmakargatan—Rosenlundsgatan—Tantogatan samt del av Brännkyrka församling.

Melin, H.; mottagning: Krukmakargatan 22, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—10 och 18—19; Årstadal, den 1:a och 15:e i varje månad (resp. nästföljande vardag) 12—13; t. 43 80 15.

Distrikt XI, omfattande Sofia församling väster om Katarina Bangata, Enskede församling samt del av Brännkyrka församling.

Berghill, G. E. G.; mottagning: Magnebergsvägen 11, Enskede 1, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 49 11 30.

Distrikt XII, omfattande Bromma församling samt S:t Görans församling väster om S:t Eriksgatan med undantag av Stadshagen.

Wahl, C. V.; mottagning: Gustavslundsvägen 175, 1 tr., Äppelviken, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 17—19; t. 25 10 69.

Portvaks- och värmeledningsskötargöröml vid stadens fastigheter: anslag 154,000 kr.

En extra telefonist (2,160 kr.), två extra hissförare (1,740 kr.).

Stadshuset.

Hantverkargatan 1, K.; t. >stadshuset<.

Stadshuset — som uppfördes efter ritningar av R. Östberg under åren 1911—1923 för en sammanlagd kostnad av omkring 17,700,000 kr.¹⁾ — inrymmer dels vissa festivitetslokaler, dels sammanträdeslokaler för stadsfullmäktige och andra kommunala myndigheter, dels ock tjänstelokaler för vissa kommunala verk och kontor.

Stadshusets förvaltning handhaves direkt av fastighetskontorets hyresavdelning; stadshusintendenten är underställd chefen för hyresavdelningen.

Stadshuset visas för allmänheten vardagar kl. 10 och söndagar kl. 12 mot en avgift av 50 öre per person samt dessutom avgiftsfritt söndagar kl. 10. Stadshusetornet (med modellmu-seet) hålles öppet för allmänheten alla dagar kl. 11—15 under tiden 15 april—14 okt. och kl. 11—13 under tiden 1 mars—14 april och 15—31 okt.; under månaderna nov.—febr. hålles tornet öppet endast sön- och helgdagar kl. 11—13. Avgiften till tornet utgör 50 öre för gående och 1 kr. för dem, som använda hiss. (Om avgifternas användning se sid. 362.)

(Beträffande uthyrning av stadshusets festivitetslokaler gälla särskilda av fastighetsnämnden antagna bestämmelser.)

Stadshusintendent (21).

Nordgren, A. G.

Övervaktmästare (13).

Sandahl, F. G. W.

Maskinist (13).

Appelgren, C. A.

En *e. o. kontorist* (VIII), tre *e. o. hantverkare* (VIII), en *hantverkare* (7), tre *eldare* (6), en *e. o. eldare* (VI), tre *portvakter* (1 kl.) (6), en *e. o. portvakt* (1 kl.) (VI), två *parkvakter* (6), en *e. o. parkvakt* (VI), en *e. o. hallvakt* (VI), två *nattvakter* (5) (därav en vakant), en *e. o. nattvakt* (V), en *extra hissförare* (1,980 kr.), en *förste telefonist* (5), två *telefonister* (4), en *överstaderska* (2,100 kr.), femtio *städerskor*.

Forsgrénas medborgarhuset.

Medborgarplatsen 2—4, Sö.; expedition: Folkungagatan 45, 5 tr., Sö.; t. 43 22 52 (förvaltaren), 43 22 64.

Forsgrénas medborgarhuset inrymmer samlingssalar, simhall, gymnastiksal, biblioteksloka-

¹⁾ Rörande stadshusets fortsatta konstnärliga utsmyckning se sid. 362.

FSN ler, studiecirkelrum m. m. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten K. M. Westerberg under åren 1936—1939 för en sammanlagd kostnad av omkr. 5,600,000 kr. Härav anvisades 1,850,000 kr. av utdelningarna ur Forsgrénaska fonden, 787,000 kr. av nöjesskattemedel och 2,433,000 kr. av lånemedel. Den återstående delen av byggnadskostnaden bestreds av upplupna räntor å de anvisade fond- och nöjesskattemedlen.

Extra förvaltare (6,660 kr.).

Schold, E. G.

Extra maskinist (5,580 kr.).

Andersson, O. H.; t. 43 12 04.

En *extra kontorist* (4,326 kr.), en *extra portvakt* (2,580 kr.), fyra *arbetare* (reparatörer och eldare), tretton *städerskor*.

Kommunalhuset vid Alvik.

Gustavslundsvägen 168—170, Äppelviken; t. 43 22 52 (förvaltaren), 25 96 20 (vaktmästaren).

Kommunalhuset vid Alvik i Bromma inrymmer samlingsalar, studiecirkelrum, bibliotekslokaler, pastorsexpedition, fattigvårdsnämndens distriktsbyrå, stadsdistriktsläkarmottagning samt skolkök och sömnadsskola. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten Th. Bergentz under åren 1939—1940 för en kostnad av omkr. 720,000 kr.

Extra förvaltare.

Schold, E. G. (se ovan).

En *extra vaktmästare*, *tillika värmeledningsskötare och portvakt* (2,940 kr.).

Rådhuset.

Rådhuset uppfördes efter ritningar av arkitekten C. Westman under åren 1913—1915 för en kostnad av omkr. 2,900,000 kr. Det disponeras av magistraten och rådhusrätten (se sid. 62).

Maskinist (13).

Könberg, J. A. (se sid. 68).

En *eldare* (6), två *e. o. eldare* (VI).

Rannsakningsfängelset och polishuset.

(Se sid. 50.)

Maskinist (2 kl.) (13).

Lundgren, J. S.

En *biträdande maskinist* (10), fyra *reparatörer* (7), en *e. o. reparatör* (VII), tre *arbetare*.

Nürnbergsfastigheterna.

Högbergsgatan 71, Sö.; t. 40 08 44, 43 05 44 (växel); expeditionstid: 9—17.

De s. k. Nürnbergsfastigheterna (f. d. Nürnbergs bryggeri) utgöras av ett fastighetskomplex i kv. Dykärret Mindre, Dykärret och Stören på Södermalm, inrymmande bl. a. en större kylhusanläggning, inom vilken olika slag av livsmedel emottagas för lagring, en magasinsavdelning, inom vilken möbler och bohag förvaras mot avgift, samt vissa industriella anläggningar.

E. o. förvaltare (XVII).

Tinggren, G. A.; mottagning: 10—12; t. 41 37 42.

E. o. maskinist (2 kl.) (XIII).

Westerberg, K. O.

Kontrollveterinär

(900 kr. utan rörligt tillägg).

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Fyra *e. o. biträdande maskinister* (3 kl.) (IX), en *e. o. gårdsförmän* (IX), två *e. o. kylhusförmän* (IX), en *e. o. magasinsförmän* (IX), två *e. o. arbetsförmän* (IX), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *extra första kontorsbiträde* (2,460 kr.) samt 22 *arbetare* (vid 1942 års början).

Jordbruksegendomarna.

Agronom (19).

Nisbeth, C. W. C:son; Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder»; träffas säkrast onsdagar och lördagar 9—12.

E. o. biträdande agronom (XV).

Skjöldebrand, K. B. M., tjl.; Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder» (se sid. 167).

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.) samt två *arbetare*.

Inkvarteringar.

Sivertska kasernen, Tjärhovsgatan 11, Sö.; t. 41 02 20.

Den s. k. Sivertska kasernen (Tjärhovsgatan 11, Södermannagatan 2) inrymmer, förutom Katarina brandstation (Tjärhovsgatan 11) och en fattigvårdsanstalt (Södermannagatan 2), vissa, ursprungligen för militära inkvarteringar iordningställda inkvarteringslokaler. Dessa lokaler upplätas mot avgift för inkvartering av deltagare i skol- och turistresor, kongresser och dylikt. Beträffande den i Sivertska kasernen anordnade fattigvårdsanstalten, se sid. 260.

Kasernmästare.

Vakant.

En *extra vaktmästare och portvakt*.

Stockholms stads koloniträdgårdsråd.

Stockholms stads koloniträdgårdsråd åligger att i frågor rörande koloniträdgårdssamheten tillhandagå fastighetsnämnden och stadens övriga myndigheter med sakkunnig hjälp. Det åligger rådet i sådant avseende bl. a. att yttra sig angående upplåtande av nya koloniträdgårdsområden och i samband därmed föreslagna upplåtelsevillkor, att granska planer och ifrågasatta åtgärder för områdenas iordningställande, att uppmärksam följa byggnadsverksamhet och ordningsförhållanden inom koloniträdgårdsområdena och att härvid särskilt handhåva den av staden utövade kontrollen, att tillhandahålla billiga typritningar för kolonistugor och övriga erforderliga byggnader samt att i övrigt med uppmärksamhet följa koloniträdgårdsrörelsen inom staden och dess närmaste omgivning samt göra framställningar och vidtagna åtgärder, som kunna anses gagneliga för rörelsens utveckling. Rådet skall jämväl enligt särskilt beslut av fastighetsnämnden höras i frågor, som avse upphörande av koloniträdgårdssamhet å därför upplåtna områden.

Rådet, som består av åtta av fastighetsnämnden utsedda ledamöter jämte sju ersättare, står under överinseende av fastighetsnämnden, till vilken det före den 1 februari varje år skall avlämna berättelse över föregående års verksamhet.

För sitt arbete äger det att anlita fastighetskontoret enligt närmare anvisning av fastighetsnämnden eller fastighetsdirektören.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads koloniträdgårdsråd, antagen av lantegendomsnämnden 16 jan. 1918 (Kf 1918: nr 36).

Ledamöter.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf. (självskr.); **Andersson**, P. A. E., f. d. poliskonstapel; **Dahlberg**, L. A., fastighetsdirektör; **Hagström**, E. G., renhållningsarbetare; **Ljungberger**, A. T., intendent; **Lundgren**, C. F. T., vaktmästare; **Wetterling**, G. M. W., stadsarkitekt; **Ånstrand**, C. F., kvarnarbetare.

*Suppleanter*¹⁾: **Ljungberg**, K. J., bageriarbetare; **Nisbeth**, C. W. Cson, agronom; **Karlsson**, E. G., skoarbetare; **Tengvall**, I. A., byråingenjör; **Svensson**, K. L., vaktmästare; **Engström**, P. E., byråarkitekt; **Cronioe**, E. D., målare.

Sekreterare.

Ljungdahl, L. O., fastighetssekreterare.

¹⁾ Här upptagna i samma ordning som de ledamöter, vilkas resp. suppleanter de äro. För ordföranden är ingen suppleant utsedd.

Kommunala bostadsbolag.

Genom beslut av 1935 och följande års riksdagar hava anvisats medel till främjande av bostadsförsörjningen för mindre bemedlade, barnrika familjer i form av dels bostadsanskaaffningslån, dels s. k. familjebidrag, avsedda att i form av hyresavdrag tillgodokomma barnrika familjer. Dylika lån och bidrag kunna, under förutsättning av viss medverkan från vederbörande kommuns sida (kostnadsfria tomtupplåtelser m. m.), utgå till kommuner eller av vederbörande statliga organ, statens byggnadslånebyrå, erkända allmännyttiga bostadsföretag. Verksamheten regleras av k. kungörelsen den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändringar den 27 maj 1938, 28 juni 1940 och 28 juni 1941.

Jämlikt beslut av stadsfullmäktige hava i Stockholm bildats trenne under kommunens inflytande stående bolag med uppgift att uppföra och förvalta bostäder i enlighet med bestämmelserna i nyssnämnda kungörelse, nämligen ab. Familjebostäder och ab. Stockholmshem.

Bostadsbebyggelse jämlikt bestämmelserna i nyssnämnda k. kungörelse har i Stockholm även ombesörjts av stiftelsen Magna Sunnerdahls bostadshus och Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 febr. 1853 (sammanlagt 124 lägenheter).

Sedan genom k. brev den 5 juni 1936 och k. kung. den 27 maj 1938 möjlighet öppnats jämväl för i egna hem bosatta mindre bemedlade, barnrika familjer att under vissa förutsättningar (bl. a. kostnadsfri tomtupplåtelse från stadens sida) erhålla statligt stöd, har i Stockholm vid den under fastighetsnämndens ledning bedrivna småstugeverksamheten (jfr sid. 159) ett antal småstugeinnehavare (f. n. ca 180) kommit i åtnjutande av statligt familjebidrag. (Dylika bidrag utgå därjämte till 5 familjer, vilka såsom hyresgäster bebo av staden ägda småstugor.)

Aktiebolaget Familjebostäder.

Den 27 jan. 1936 beslöt stadsfullmäktige anvisa fastighetsnämnden ett belopp av 40,000 kronor till tecknande av aktier i ett bolag, vilket enligt av nämnden framlagt förslag skulle bildas i samarbete mellan staden och Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Stockholm u. p. a., och som skulle ha till ändamål att uppföra och förvalta bostäder, avsedda att uthyras åt mindre bemedlade, barnrika familjer. Det ifrågavarande bolaget, aktiebolaget Familjebostäder, fick ett aktiekapital av 120,000 kronor, varav 80,000 kronor tecknades av den nämnda föreningen samt återstoden av staden. Aktierna äro uppdelade i olika serier, och enligt bolagets den 22 febr. 1936 antagna bolagsordning kan aktiekapitalet genom successiv inlösen av de aktier,

FSN

som tecknats av föreningen, nedsätts till 40,000 kronor. Styrelsen består av fem ledamöter med lika många suppleanter, vilka samtliga utses av bolagsstämman för ett år i sänder. På grund av bestämmelserna i bolagsordningen är staden tillförsäkrad avgörande inflytande över bolagets verksamhet. Stadens på aktieinnehavet grundade rösträtt å bolagsstämman utövas av fastighetsnämnden. För revisionen av bolagets räkenskaper och förvaltning utses av bolagsstämman årligen två revisorer jämte två suppleanter.

I enlighet med stadsfullmäktiges bemyndigande har fastighetsnämnden till bolaget mot endast formell årlig avgäld upplåtit sammanlagt 21 tomter vid Enskede, Hammarby, Kristineberg, Midsommarkransen och Ulvsunda, och bolaget har på dessa tomter uppfört bostadsbyggnader med sammanlagt 516 lägenheter om 1—4 rum och kök. Inom vissa av byggnaderna inrymmas även lokaler för lekstugor. För finansieringen av bolagets byggnadsverksamhet har fastighetsnämnden beviljats medel för utlämnande av byggnadskreditiv samt, i fråga om vissa byggnader, tertiärärlän åt bolaget, varjämte stadsfullmäktige beslutat ikläda staden borgen för erforderligt bottenlän i tomtträterna. (Grunderna för bolagets organisation och verksamhet samt för stadens medverkan i företaget framgå närmare av Utl. 1936: nr 29, 251 samt 1939: nr 19.)

Styrelse.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Niklasen**, D., grosshandlare, stadsfullm.; **Dahlberg**, L. A., fastighetsdirektör; **Wallander**, S. A., arkitekt; **Wiberg**, G. E., f.d. förtroendeman.

Suppleanter¹⁾: **Carlsson**, Olof, riksdagsman, f. d. ledamot av försäkringsrådet; **Hegert**, O. A., byggnadsingenjör; **Melin**, C. O., chefsarkitekt; **Bengtsson**, A., f. d. kasör; **Ekman**, F., ombudsman.

Styrelsens verkställande utskott.

Sandberg, H. K. A.; **Dahlberg**, L. A.; **Wallander**, S. A.

Sekreterare och redogörare.

Ljungdahl, L. O., fastighetssekreterare.

Revisorer

(för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning för tiden intill 1942 års bolagsstämma).

Kjellgren, G. F., revisionsassistent; **Rybeck**, E. I., auktoriserad revisor.

Suppleanter: **Trönberg**, P., f. d. överlärare, stadsfullm.; **Leander**, R. E., auktoriserad revisor.

¹⁾ Här upptagna i samma ordning som de ledamöter, vilkas resp. suppleanter de äro.

Aktiebolaget Stockholmshem.

Regeringsgatan 10, 1 tr. (postadress: Stockholm 16; postgirokonto nr 154426); t. 20 75 82, 20 75 85.

Den 15 juni 1936 beslöt stadsfullmäktige bevilja fastighetsnämnden medel till tecknande av aktier i ett nytt aktiebolag med uppgift att uppföra och förvalta bostäder, avsedda att uthyras till mindre bemedlade familjer. Det i enlighet härmed bildade bolaget, aktiebolaget Stockholmshem, har f. n. ett aktiekapital av 1,600,000 kronor, varav 1,599,500 kronor tecknats av staden. Den 16 febr. 1942 hava stadsfullmäktige, i samband med beslut om medverkan till fortsättande av bolagets byggnadsverksamhet, beviljat medel för aktiekapitalets utökning till 2,300,000 kronor.

Bolagets styrelse utgöres av sju ledamöter jämte tre suppleanter, av vilka två ledamöter och en suppleant utses av bolagsstämman samt fem ledamöter och två suppleanter av fastighetsnämnden. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses för ett år i sänder. Stadens på aktieinnehavet grundade rösträtt å bolagsstämma utövas av drätsel-nämnden. För revisionen av bolagets räkenskaper och förvaltning utses årligen två revisorer jämte två suppleanter, av vilka en revisor och en suppleant väljas av stadsfullmäktige. (De närmare grunderna för bolagets organisation och verksamhet finnas angivna i Utl. 1936: nr 251, 317, 1938: nr 30, 481, 1939: nr 479 samt 1942: nr 53.)

Bolaget har å av staden med tomtträtt upplåten tomtmark i olika delar av staden färdigställt sammanlagt 1,984 lägenheter med inalles 5,959 eldstäder. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 20 sept. 1937 har bolaget därjämte fr. o. m. den 1 okt. nämnda år övertagit vissa genom fastighetsnämndens försorg under år 1936—1937 uppförda bostadsbyggnader, inrymmande sammanlagt 167 bostadslägenheter och 509 eldstäder. Bolagets totala bostadsbestånd utgör sålunda f. n. 2,151 lägenheter med 6,468 eldstäder. Det sammanlagda byggnadsvärdet för bolagets bebyggelse utgör ca 32 milj. kronor. Bolaget har i anslutning till sin bebyggelse uppfört 5 barnstugor, inrymmande lokaler för barn- och ungdomsverksamhet m. m. Driften av dessa lokaler handhas av barnavårdsnämnden. Under uppförande åro f. n. (april 1942) dels ytterligare en barnstuga i Gröndal, dels 5 bostadsbyggnader å Södermalm med ett byggnadsvärde av ca 1,300,000 kronor och omfattande 84 lägenheter med 223 eldstäder. Stadsfullmäktige hava därjämte den 16 febr. 1942 beslutat bevilja bolaget erforderligt stöd för uppförande av ytterligare ca 700 lägenheter om ca 2,200 eldstäder till ett värde av 14 milj. kronor.

Lägenheterna i bolagets hus omfatta i regel 2—3 rum och kök. Hittills har i regel omkring $\frac{2}{3}$ av totala lägenhetsantalet avsetts för barnrika familjer, men är avsikten att successivt

minska denna andel, så att lägenhetsbeståndet kommer att disponeras till hälften för barnrika och till hälften för andra bostadsbehövande. Antalet i bolagets hus boende utgjorde vid årsskiftet 1941/42 10,464 personer, varav 5,872 barn under 16 år.

Den för bolagets byggnadsverksamhet erforderliga tomtmarken upplåtes av staden mot enbart formell avgäld (10 kr. per tomt).

Drätselnämnden har bemyndigats att teckna stadens borgen för av bolaget i allmänna marknaden upptagna kassalån och sekundärlån intill belopp, motsvarande högst 95 % av resp. byggnaders värden. Återstående 5 % av byggnadskostnaden täckes medelst aktiekapitalet. Stadsfullmäktige hava därjämte beviljat medel för utlåmning till bolaget av erforderliga byggnadskreditiv eller ock tecknat borgen för av bolaget i allmänna marknaden upplånade dylika kreditivmedel.

Styrelse.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf.,
Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadskollegiets vice ordf.,
Dahlberg, L. A., fastighetsdirektör,
Johannesson, E. G. V., försäljare, stadsfullm.,
Olsson, S., bygmästare (utsedda av fastighetsnämnden);
Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.,
Twengström, A. J., förste aktuarie, stadsfullm. (utsedda av bolagsstämman).

Suppleanter: **Hegert, O. A.**, byggnadsingenjör.
Västberg, f. Ögren, R. D. (Disa), fru (utsedda av fastighetsnämnden);
Lindquist, C. C. N. N. Ch., direktör (utsedd av bolagsstämman).

[Nytt val av bolagsstämman i maj 1942.]

Sekreterare.

Löfquist, T. H. F., sekreterare (se sid. 88).

Intendent.

Norman, E.

Kamrerare.

Pettersson, A. E.

En värmekonsulent, fyra kontorsbiträden.

Revisorer.

Göransson, C. G. E., dröskförare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.);
Lindström, O. W., direktör, stadsfullm. (utsedd av bolagsstämman).

Suppleanter: **Landberg, A.**, skräddare (utsedd av stadsfullm.);
Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm. (utsedd av bolagsstämman).

[Nytt val av bolagsstämman i maj 1942.]

Fastighetsaktiebolaget Nacka.

Den 17 april 1939 beslöt stadsfullmäktige (Utl. 1939: nr 132) att för en summa av 2,350,000 kr. förvärva samtliga aktier i fastighetsaktiebolaget Nacka jämte ä Nacka gård den 1 juni 1939 befintliga inventarier och förråd.

Bolagets uppgift är att förvalta och försälja hela eller delar av fastigheterna 7/8 mantal Nacka säteri nr 1 med Nacka nedre kvarn, Nacka övre kvarn och Nynäs, med undantag av avsöndrade lägenheten Hästhagen nr 1 och 2 samt 1/2 mantal Klisätra, samtliga inom Nacka socken av Svartlösa härad i Stockholms län. Bolagets styrelse består av fem ledamöter med två suppleanter, vilka samtliga utses av bolagsstämman för ett år i sänder. Stadens på aktieinnehavet grundade rösträtt å bolagsstämman utövas av fastighetsnämnden. För revisionen av bolagets räkenskaper och förvaltning utses av bolagsstämman årligen två revisorer jämte en suppleant.

Styrelse.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf.;
Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.;
Dahlberg, L. A., fastighetsdirektör;
Ljungdahl, L. O., fastighetssekreterare;
Ahlström, E. A., försäljningschef.

Suppleanter: **Nyrén, G. H.**, idrottsdirektör;
Johannesson, E. G. V., försäljare, stadsfullm.

Verkställande direktör.

Skjöldbrand, K. B. M., agronom (se sid. 164).

En förvaltare, en skogsförvaltare, en statthållare samt extra lösarbetare (vid behov).

Revisorer.

Carlsson, Olof, riksdagsman, f. d. ledamot av försäkringsrådet;
von Krusenstjerna, C. G. A., revisor.

Stockholms stads pensionärshem.

(Se härom sid. 398.)

Stockholms stads polisenämnd.

Polisnämnden.

Agnegatan 32, 2 tr., K.; tel.: se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 jan. 1926, skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Enligt 13 § i nämnda lag äger stad liksom även annan kommun, som bildar eget polisdistrikt, tillsätta en polisnämnd, med uppgift huvudsakligen att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende å polisväsendet. Polisnämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, onkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dettas polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Innan ordinarie befattningshavare vid polisväsendet tillsättes, skall, efter det polischefen yttrat sig angående de sökande, även polisnämnden hava erhållit tillfälle att till länsstyrelsen (överståthållarämbetet) avgiva sådant yttrande.

Med stöd av dessa lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 15 febr. 1926 att tillsätta en *Stockholms stads polisenämnd*, vilken sedan trädde i verksamhet den 1 maj s. å.

Enligt sin instruktion skall polisnämnden med den befogenhet, som enligt lagen om polisväsendet i riket eller annan allmän författning kan tillkomma sådan nämnd, handlägga frågor rörande polisväsendet i Stockholms polisdistrikt. (Betr. polisväsendet se i övrigt sid. 6 ff.)

Genom beslut den 20 sept. och 17 dec. 1937 hava stadsfullmäktige uppdragit åt polisnämnden att handhåva medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt, och i sammanhang därmed har polispersonalen fr. o. m. år 1938 överflyttats till polisnämndens lönestat. Även för viss kameral personal inom polisverket, som t. v. bibehållas å överståthållarämbetets lönestat (se sid. 8), hava avlöningskostnaderna

uppförts på polisnämndens stat. Samtidigt har kassa- och räkenskapsväsendet för polisväsendet övertagits av stadens kammarkontor.

Polisnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Vid valet skall, därest så äskas av minst en femtedel av de väljande, proportionellt valsätt användas. Nämnden skall årligen inom sig utse en vice ordförande. Polismästaren eller någon, som under honom har anställning vid polisväsendet, får ej vara ledamot eller suppleant i polisnämnden. Polismästaren skall vara skyldig att lämna polisnämnden alla de upplysningar angående polisdistriktets polisväsende, som nämnden för fullgörande av sitt uppdrag behöver.

Genom beslut den 19 dec. 1938 hava stadsfullmäktige uppdragit åt polisnämnden att fr. o. m. år 1939 handhåva den administrativa förvaltningen av politiinrättningen (se nedan).

Författningar. Lag om polisväsendet i riket 6 juni 1925, med ändr. 16 maj 1929, 17 juni och 16 sept. 1932 (se Kfh 1941: sid. 557). K. polisreglemente för riket 26 sept. 1925, med ändr. 11 jan. 1928, 16 sept. 1932, 24 april 1936, 19 nov. 1937 och 30 aug. 1941. Instruktion för Stockholms stads polisenämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 56).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 14,231,235 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,516,300 kr. (därav bidrag och ersättning från statsverket 1,120,900 kr.).

Polisnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Ferm, A. V.**, snickare, stadsfullm.

***Nilsson, O.**, direktör, stadsfullm.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

von Friedrichs, C.-A. H., kapten, avdelningschef, stadsfullm.

*Sönberg, E. Hj. H., renhållningsarbetare, stadsfullm.

*Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.

Carström, A. E., spårvägsman.

Sekreterare.

Karlöf, E. A. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av polisnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Danielson, V. O., förbundskassör, ordf.

Nilsson, M. V., tulltjänsteman.

Taubner, K. W., kamrerare.

Suppleanter:

Lundwall, N. D., bankkamrerare.

Lyden, F. L., typograf.

Polisnämndens expedition.

Agnegatan 32, 2 tr., K.; t. 51 81 83, 53 83 84; expeditionstid: 10—15.

I sammanhang med polisnämndens övertagande av medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt (se ovan) hava till polisnämndens expedition centraliserats dels förvaltningen av de till polisväsendet anslagna medel samt till polisdistriktet inflytande inkomster, dels vissa andra rent kamerala göromål, som tidigare handlagts av polisutbildad personal å olika avdelningar inom polisverket, bl. a. inköpsverksamheten för hela polisdistriktet samt bestyren med avlöningsväsendet för polispersonalen.

Polisnämndens expedition förestås av nämndens kamrerare, vilken bl. a. har till åliggande: att tillse, att till nämndens förfogande stående medel begagnas enligt meddelade föreskrifter samt att polisdistriktet tillkommande inkomster i behörig ordning inflyta; att på grundval av utav överståthållarämbetet avgivet förslag till stat för polisdistriktet upprätta statsförslag för polisnämnden; att bereda de ärenden rörande inköp, som skola underställas nämnden för beslut, samt i övrigt handhåva inköpsverksamheten för nämndens expedition och polisdistriktet; att omhändervåsa bokföringen

¹⁾ Suppleanterna upptagas här i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas resp. ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara; hr Carström är därjämte ersättare för ordföranden.

över persedelförrådet; att hålla vård och uppsikt samt föra förteckning över all inom polisdistriktet och å nämndens expedition befintlig inventarientrustning; att handhåva avlöningsverket för nämndens expedition och polisdistriktet; att föra register över expeditionens och polisdistriktets personal; att bereda och, därest så påkallas, inför nämnden föredraga övriga ärenden, som skola behandlas av nämnden, med undantag av sådana, som röra yttranden i anställningsfrågor angående polispersonalen.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 61,685 kr.; inkomster: driftbudgeten 5,000 kr.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Karlöf, E. A. (se ovan), tjf. (se sid. 88), tf. Ahlgren, I. V.; t. 53 83 83, polisen 1 45; mottagningstid: 9,30—10,30.

Förste kammarskrivare (5,976 kr.).

Östlund, O. V.; t. polisen 2 81.

Kontorsassistenter (4,020—3,120 kr.).

Holm, E. G.; Kanerud, K. Å.; t. 53 83 84.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Widman, A. Gunhild; t. 51 81 83.

En *extra kontorsassistent* (2,340 kr.), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (1,740 kr.).

Stockholms polisdistrikt.

Betr. den åt polisnämnden anförtrödda medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt se ovan.

Polispersonalen, som fr. o. m. år 1938 uppförts å polisnämndens lönestat, upptages under överståthållarämbetets avdelning för polisärenden (sid. 10). I fråga om viss *kameral personal* inom polisverket, som t. v. bibehålles å överståthållarämbetets lönestat, ehuru avlöningskostnaderna upptagas å polisnämndens stat, se ovan och sid. 8.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 14,137,340 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,511,000 kr. (däruv bidrag och ersättning från statsverket 1,120,900 kr.).

Stockholms stads politiinrättning.

(Bårhuset.)

Karolinska institutet, Hantverkargatan 3, K.; öppet vardagar 9—11;

t. 50 52 41.

Expedition: Kornhamnstorg 4, 2 tr., St.; t. 20 40 57; expeditionstid: 9—13.

Politiinrättningen är fr. o. m. år 1939 uppförd å polisnämndens stat och erforderlig per-

PoNsonal (utom föreståndaren) antages av polisnämnden. Föreståndaren tillsättes av överstätt-hållarämbetet. Även i övrigt står inrättningen i sin verksamhet i nära samband med överstätt-hållarämbetet (särskilt poliskammaren).

För polititransporternas verkställande finnes en särskild politiautomobil.

Föreskrifter för bårhuset hava meddelats i av andre polisintendenten den 19 jan. 1929 utfärdat cirkulär.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 32,210 kr.; inkomster: driftbudgeten 300 kr.

Föreståndare (3,360 kr.).

Granelli, G. R.; Kornhamnstorg 4, *St.;* t. 20 40 57.

Prästerligt biträde (690 kr.).

Ramsten, B. A., komminister i Kungsholms förs.

Två *vaktmästare (1 kl.)* (8), en *extra politikal* (1,260 kr., dessutom hyreshjälp 250 kr.).

Stockholms stads hemvärnsnämnd.

Hemvärnsnämnden.

Adress och motlagningstid: se nedan under ordföranden och sekreteraren.

Hemvärdnet, vilket utgör en del av lantförsvaret, består enligt k. kung. 31 maj 1940 om hemvärnets organisation och uppgifter (hemvärns-kungörelsen) av militärt organiserade, på frivillighetens väg rekryterade förband, vilkas främsta uppgift är att verka för det omedelbara tryggheten av den egna hemorten. För hemvärnets organiserande indelas inskrivningsområdena i hemvärnskretsar, vilka sedan indelas i hemvärnsområden. Den omedelbara ledningen av hemvärdnet utövas inom varje hemvärnsområde av hemvärnsområdesbefälhavaren, vilken i vad avser organisationen och utbildningen närmast är underställd hemvärnskretsbefälhavaren. I militärt avseende lyder han under inskrivningsbefälhavaren (försvarsområdesbefälhavaren). Under hemvärnsområdesbefälhavaren lyda hemvärnsmän och reservhemvärnsmän inom hemvärnsområdet.

Enligt hemvärnskungörelsen skall hemortskommunen lämnas tillfälle att yttra sig före förordnande av erforderligt befäl för hemvärnsförbanden inom hemvärnsområdet ävensom före antagning av hemvärnsmän och reservhemvärnsmän. Dylikt yttrande må avgivas antingen av drätselkammaren eller motsvarande organ eller ock av *särskild nämnd*, som må hava för ändamålet tillsatts, eller av annan kommunal myndighet, åt vilken kommunen må hava uppdragit handläggningen av sådana frågor.

Stadsfullmäktige beslöt den 28 juni 1940 att utse dylikt nämnd, kallad *Stockholms stads hemvärnsnämnd*. Nämnden består av fem ledamöter. Ordförande och vice ordförande utses årligen inom nämnden. Valet av nämnden ägde senast rum den 1 dec. 1941 för år 1942.

Då hemvärdnet utgör en del av lantförsvaret har det principiellt ansetts ankomma på kronan att bestrida de kostnader, som äro onödgängliga för att hemvärdnet skall kunna erhålla en effektiv organisation. I anledning av enskild motion

(1940: nr 15) beslöt likväl stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 februari 1941 att av det i 1941 års stat uppförda anslaget för utomordentliga, av kristiden föranledda medelsbehov anvisa drätselnämnden ett engångsanslag å 50,000 kronor, att efter förslag av hemvärnsnämnden disponeras av drätselnämnden för bidrag till hemvärnets lokalkostnader samt till utrustning av hemvärnsmän.

Författningar. K. kung. 31 maj 1940 om hemvärnets organisation och uppgifter (se Kth 1941: sid. 1125). K. kung. 30 dec. 1941 ang. överflyttande av vissa uppgifter med avseende å hemvärdnet från inskrivningsbefälhavare till annan myndighet.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 28,140 kr.

Hemvärnsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Abard, G. S., direktör; träffas Torsgatan 2, Va., alla vardagar 10—11; i övrigt efter överenskommelse per telefon »Social-Demokraten».

Vice ordförande.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm.

Pehrzon, V. M., direktör.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Sekreterare.

Ekblad, K. E. V., c. o. amannens; träffas Svartmangatan 25, St., måndagar 18,30—19,30; i övrigt efter överenskommelse per telefon 20 03 87.

Stockholms stads nämnd för medling i hyrestvister.

Nämnden för medling i hyres- tvister

(Hyresmedlingsnämnden).

Adress och mottagningstid: se nedan under ordföranden och sekreteraren.

Enligt lag den 22 juni 1939 om medling i hyrestvister äger konungen på framställning av kommun förordna, att i kommunen skall finnas en nämnd med uppgift att enligt föreskrifterna i lagen medverka till biläggande av hyrestvister. Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m. t. den 12 juli 1940 förordnat, att i Stockholm skall finnas en dylik nämnd.

Hyrestvist må av part hänskjutas till nämnden för medling i hyrestvister (Hyresmedlingsnämnden), såframt tvisten ej dragits inför domstol, lägsökningsdomare, överexekutor eller skiljemän. Är tvisten anhängig vid domstol, äger denna på begäran av endera parten förordna, att tvisten före målets avgörande skall, i sin helhet eller i viss del, handläggas av nämnden. Nämnden har att, sedan tvistefrågan klarlagts, söka åvaga bringa förlikning mellan parterna. Kunnat ej parterna enas om förslag till förlikning, som under förhandlingarna framkommit från någon av dem, skall nämnden framlägga förslag till lösning av tvisten.

Erhåller nämndens ordförande kunskap om att inom kommunen uppkommit hyrestvist, som kan äventyra freden på hyresmarknaden, skall han, utan avvaktan att framställning om medling inkommer till nämnden, omedelbart söka förbindelse med de tvistande, göra sig noga ganska rättad om, vari tvisten består, hemställa till de tvistande att i avvaktan på tvistens lösning icke vidtaga, vidhålla eller skärpa stridsåtgärder samt kalla de tvistande att, själva eller genom utsedda ombud, jämte, där så erfordras, representeranter för de fastighetsägare- eller hyresgästorganisationer, som de tvistande må tillhöra, sammanträda inför nämnden.

Enligt lagen skall nämnden bestå av ordförande och två ledamöter jämte suppleant för envar av dem. Ordföranden och hans suppleant, vilka skola vara lagfarna, förordnas av socialstyrelsen för två år i sänder. De båda ledamöterna och deras suppleanter utses av kommunens beslutande myndighet likaledes för två år i sän-

der. En ledamot och hans suppleant skola äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. Den andre ledamoten och hans suppleant, vilka ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skola hava kännedom om ortens hyresförhållanden.

Nämndens ordförande skall åtnjuta arvode av kommunen med skäligt belopp. Kommunen äger ock besluta, att nämndens ledamöter skola åtnjuta skäliga arvoden av kommunen. Vidare skall kommunen anvisa för nämndens verksamhet i övrigt erforderliga medel.

Stadsfullmäktige utsågo den 23 sept. 1940 två ledamöter jämte suppleant för envar av dem för tiden fr. o. m. den 1 okt. 1940 till den 1 okt. 1942. Den 20 dec. 1940 förordnade socialstyrelsen ordförande jämte suppleant för tiden fr. o. m. den 1 jan. 1941 till den 1 jan. 1943. Sedan den utsedde ordföranden avgått under april månad 1941, förordnade socialstyrelsen den 30 april 1941 ny ordförande och vice ordförande för tiden till den 1 jan. 1943.

Författningar. Lag 22 juni 1939 om medling i hyrestvister (se Skarstedts lagedition). Jfr Kf 1940: nr 45.

Stat år 1942: Nämndens verksamhet under år 1942 bestrides av det å stadskollegiets stat uppförda anslaget för diverse kostnader.

Ordförande (arvode 1,800 kr.).

*Tammelin, N. E., tf. rådman; t. »rådhuset» eller 53 23 17.

Vice ordförande.

*Bruce, N. O. H., assessor.

Ledamöter.

*Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

*Wibom, T. H., kapten.

Suppleanter.

*Larsson, S. O., hovrättsassessor (för Bengtsson).

*Ankarcrona, S. T. S:son, advokat (för Wibom).

Sekreterare.

Spångberg, L. O., sekreterare; t. »stadshuset»; mottagning i stadshuset 10—12, 14—16.